

Tasarimda Insan Faktorleri Nedir?

Calisma Kagidi

Tasarimda insan faktorleri, mekanlari gercek insan bedeni ve davranisi etrafinda tasarlamak demektir - antropometrik olculer, erisim mesafesi, gorus hatti ve duyuusal konfor - boylece binalar kullanicilari icin iyi calisir.

Sorular

1. Antropometri esas olarak neyi olcer?
  - A) Ses seviyelerini
  - B) Statik beden olculerini
  - C) Hava kalitesini
  - D) Aydinlatma seviyelerini
2. Evrensel tasarimin amaci nedir?
  - A) Sadece ortalama boyuttaki yetiskinler icin tasarlamak
  - B) Mekanlari en genis insan yelpazesi tarafından kullanilabilir kilmak
  - C) Sadece infaat maliyetini azaltmak
  - D) Sadece kat alanini maksimize etmek
3. Insan faktorleri tasariminda neden persentil araliklari (or. 5.-95.) kullanilir?
  - A) Malzeme maliyetini dusurmek icin
  - B) Beden olculeri degistigi ve tek bir olcu herkese uymadigi icin
  - C) Yonetmelikler tam olarak tek bir olcu gerektirdigi icin
  - D) Insaati hizlandirmak icin
4. Asagidakilerden hangisi saf antropometrik degil, bir ergonomi konusudur?
  - A) Ayakta durma boyu
  - B) Bir gorev sirasinda tekrarlayan hareket ve durus
  - C) Omuz genisligi
  - D) El uzunlugu
5. Bir mutfak tezgahi 900 mm yukseklikte tasarlaniyor. Bu, insan faktorleri acisindan neden onemlidir?
6. Tekerlekli sandalye erisimi icin bir kapi 900 mm net genislikte tasarlaniyor. Bu hangi insan faktorleri ilkesini yansitir?
7. Bir kontrol paneli goz hizasina, yuksek kontrastli etiketlerle yerlestiriliyor. Hangi insan faktoru ele aliniyor?
8. Tanimla: Antropometri ile ergonomi arasindaki fark nedir?
9. Tanimla: Tasarimcilar neden persentil verisi kullanir?
10. Tanimla: Evrensel tasarim nedir?

Cevap Anahtari

1. B) Statik beden olculerini - Antropometri, boy, erisim mesafesi ve omuz genisligi gibi beden olculerini inceler.
2. B) Mekanlari en genis insan yelpazesi tarafından kullanilabilir kilmak - Evrensel tasarim, farkli yas ve yeteneklerdeki insanlar icin erisilebilirlik ve kullanilabilirligi hedefler.
3. B) Beden olculeri degistigi ve tek bir olcu herkese uymadigi icin - Persentil araliklari, insan beden olculerindeki dogal farklilikleri hesaba katar.
4. B) Bir gorev sirasinda tekrarlayan hareket ve durus - Ergonomi, sadece statik olculeri degil, zaman icindeki dinamik etkilesimi ve zorlanmayi inceler.
5. Standart tezgah yuksekligi (900 mm) cogu yetiskin icin rahat dirsek calisma seviyesine karsilik gelir Cok yuksek olmasi omuz zorlamasina, cok alcak olmasi sirt zorlamasina yol acar Tasarimcilar cogu kullaniciya uyan bir yukseklik secmek icin 5.-95. persentil araligini kullanir
6. Tekerlekli sandalye kullanicilari icin antropometrik veriler (kolcaklar dahil) yaklasik 750-800 mm minimum bosluk gerektirir 900 mm, manevra ve gercek dünya farkliliklari icin guvenlik payi ekler Bu, temel bir insan faktorleri ilkesi olan evrensel/kapsayici tasarimi yansitir
7. Algisal/bilissel ergonomi: gorunurluk ve okunabilirlik hatalari azaltir Goz hizasi dogal gorus hattina uyar, boyun zorlanmasini azaltir Yuksek kontrast, dusuk gorme keskinligine sahip kullanicilari destekleyerek erisilebilirligi artirir
8. Antropometri beden olculerini olcer; ergonomi ise bu olculeri kullanarak insanların cevresiyle nasil etkilesime girdigini inceler.
9. Cunku beden olculeri genis olcude degisir - 5. ile 95. persentil araligini kullanmak, tasarimin sadece ortalamaya degil nufusun buyuk cogunluguna uymasini saglar.
10. Engelli bireyler dahil olmak uzere en genis insan yelpazesi tarafından ozel bir uyarlama gerektirmeden kullanilabilen mekanlar tasarlamaktir.

Bounlu

Tum kartlar, adim adim cozumler ve AI hoca destegi Notek uygulamasinda.
Sinav tarihlerini Promy otomatik hatirlaticiya cevirir.